

Försvarsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av postlagen

Till kommunikationsutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av postlagen (RP 272/2016 rd): Ärendet har remitterats till försvarsutskottet för utlåtande till kommunikationsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Tuomas Hyvärinen, försvarsministeriet.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Huvudstaben
- Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Försvarsutskottet konstaterar att propositionen om ändring av postlagen har betydande kopplingar till frågor om försvarsberedskapen och beredskapslagen. Enligt utredning till utskottet har lagförslagets konsekvenser över huvud taget inte bedömts utifrån kraven under undantagsförhållanden och under beredningen av förslaget har inget utlåtande begärts av försvarsministeriet eller huvudstaben.

Posti Ab som en del av beredskapsarrangemangen

Syftet med propositionen är att främja mångsidiga posttjänster och fungerande konkurrens. För närvarande är Posti Ab skyldigt att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i hela landet. Enligt propositionen ska postverksamhet i fortsättningen i allt högre grad genomföras av andra distributörer än Posti.

Utlåtande FsUU 3/2017 rd

Utskottet konstaterar att försvarsförvaltningen har stort behov av att säkerställa pålitliga posttjänster under såväl normala förhållanden som undantagsförhållanden. Enligt uppgifter till utskottet har försvarsmakten haft ett långvarigt och fungerande samarbetsavtal med Posti och det har också omfattat undantagsförhållanden. Med det avtalsbaserade samarbetet har man hittills kunnat garantera att försvarsmakten i alla situationer har kunnat nå reservisterna per post.

Enligt utredning är elektronisk kommunikation inte tillräckligt pålitlig för att uppfylla kraven på arrangemangen för att höja försvarsberedskapen, trots att försvarsmakten hela tiden förbättrar möjligheterna att nå reservisterna elektroniskt. Det grundläggande problemet är att man sett ur försvarsberedskapens synvinkel inte kan lita på att de elektroniska tjänsterna fungerar utan problem i en krissituation. Vid mobilisering, höjning av beredskapen eller införande av befogenheter enligt beredskapslagen ska orderbrev till reservisterna eller orderna om överlåtelse av fordon skyndsamt levereras per post. Utskottet hänvisar i detta sammanhang till en ändring i 32 § i värnpliktslagen (FsUB 2/2016 rd – RP 44/2016 rd). Enligt den kan värnpliktiga som hör till reserven omedelbart förordnas till tjänstgöring genom ett beslut av republikens president, om ett tvingande behov som uppstår i Finlands säkerhetspolitiska omgivning förutsätter det.

Om utlämnande av adressuppgifter

Enligt uppgifter till utskottet bereder försvarsministeriet en förordning av statsrådet om objekt som ska ges särskilt skydd med tanke på landets försvar. Därmed avses objekt som medför avsevärd skada för försvaret av landet eller försvarsförvaltningen, om de avslöjas eller förstörs och i fråga om vilka tillträde eller information behöver begränsas av säkerhetsskäl.

Regeringen föreslår att ett postföretag får utlämna sammanslutningars adressuppgifter till alla som begär dem. Utskottet påpekar att utlämnandet av uppgifter om sammanslutningar endast har granskats med avseende på näringsverksamhet och skyddet för personuppgifter utan att den nationella säkerheten har beaktats. Vidare understryker utskottet att myndigheterna ska ha möjlighet att hindra utlämnandet av adressuppgifter om objekt som är av betydelse för den nationella säkerheten.

Sammanfattning

De förpliktelser som hör till uppgifter under undantagsförhållanden har inte beaktats på tillbörligt sätt i lagförslaget. Utskottet betonar att det med tanke på krissituationer måste finnas verksamhetsmodeller som har avtalats i förväg och som är operativt hållbara inom hela landet för att säkerställa att postutdelningen kan skötas snabbt också under undantagsförhållanden. Enligt utskottet ska det tydligt framgå av den nya postlagen vem som ansvarar för den nationella postutdelningen under undantagsförhållanden. Dessutom måste lagen garantera att adressuppgifterna för objekt med särskilt skydd med tanke på landets försvar säkerställs.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Försvarsutskottet föreslår

Utlåtande FsUU 3/2017 rd

att kommunikationsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 19.4.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ilkka Kanerva saml
vice ordförande Mika Kari sd
medlem Marisanna Jarva cent
medlem Antti Kaikkonen cent
medlem Seppo Kääriäinen cent
medlem Elina Lepomäki saml
medlem Krista Mikkonen gröna
medlem Markus Mustajärvi vänst
medlem Lea Mäkipää saf
medlem Sirpa Paatero sd
medlem Markku Pakkanen cent
medlem Jari Ronkainen saf
medlem Mikko Savola cent
ersättare Olli Immonen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.